

„Vi forventer ikke en lige så dyb krise som sidste gang. Men hvis den økonomiske krise for alvor indfinder sig, vil produktpriserne igen falde, men næppe så kraftigt som før.“

KLAUS KAISER, ERHVERSPOLITISK CHEF, VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Landmænd overlever trods gæld og våd høst

► Store arealer med korn må opgives, men gode priser hjælper på det

AARHUS - Landmændene kæmper igen mod vejrguderne for at få årets kornhøst i hus.

Udforinden har været særligt stor i år på grund af den fugtige sensommer og det massive regnvejr i specielt de sydøstlige egne. Her fortsætter regnen med at slå ned.

Men udbyttet af ét års høst er ikke altafgørende for landbrugserhvervet, fastslår en landbrugsøkonom.

Erhvervspolitisk chef Klaus Kaiser fra Videncentret for Landbrug i Skejby siger, at landbrugserhvervet ikke forventer en dyb krise nu.

Men vi forventer en lavere vækst i en længere periode, siger han.

1,5 mia. kr. lavere

Udviklingen de seneste år kan ikke sammenlignes med den nedtur, landbrugserhvervet oplevede i 2008-2009, vurderer han.

Landbruget har haft svigtende indtjening i 2008 og 2009. I 2010 vendte det delvist, og 2011 byder på fornuftig indtjening forudsat, at høsten bliver ok, siger Klaus Kaiser.

Landbrugsvirksomheders økonomi skal ses over en årrække. Når der skal gøres status over høsten, er det derfor mere et øjebliksbillede end et billede af den sam-

lede sundhedstilstand i erhvervet.

Direktør Carl Åge Pedersen fra Videncentret og med ansvar for planteavl ansår, at udbyttet af årets kornhøst vil ligge mellem 1 og 1,5 mia. kr. lavere end ved en „normalhøst“. Så er de ekstra tørringsomkostninger for landmændene indregnet.

Korneksperterne frygter, at omkring 20.000 hektar kornareal må opgives, fordi afgrøden er ødelagt på grund af vand. Det er ikke usædvanligt, men det rammer hårdt i de sydøstlige landsdele.

Landbrugets gæld er vok-

set drastisk de seneste år, og den totale gæld på landbrugsejendomme var ultimo 2010 på 358 mia. kr.

Højere afregning

Mere reelt er det dog at kigge på, hvor meget landbrugsdriften skal forrente. Det vil sige, hvor vi skiller indkomst og forrentning af aktiviteter uden for landbruget fra.

I så tilfælde udgør landbrugs gæld ca. 220 mia. kr. i 2010, siger Klaus Kaiser.

Priserne på landbrugsejendomme er faldet med ca. 30 pct. siden midten af 2008.

Med dette udgangspunkt

Årets kornhøst

Specielt det sydøstlige Danmark har været plaget af regn i sommer, og det har forsinket kornhøsten.

- **20.000 hektar** afgrøder risikerer at gå tabt.
- **72 pct.** af vårbyggen er høstet
- **98 pct.** af vinterrapsen er høstet.
- **Hvedehøsten** er forsinket, men der er høstet 200.000 hektar de seneste uger.
- **Udbyttet for vårbyg** er overraskende højt. Det bedste 125 år.
- **Landmændene** plages af ekstra tørringsomkostninger, da afgrøderne er meget fugtige.

KILDE: LANDBRUGSVIDSENS HØSTPROGNOSE/VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

◀ **Den fugtige sensommer** har givet landmændene problemer på markerne - især i de sydøstlige egne. Der skal dog mere til at slå landbruget ud af kurs, vurderer erhvervspolitisk chef Klaus Kaiser fra Videncentret for Landbrug i Skejby.

ARKIVFOTO: FINN FRANSEN, POLFOTO

har landbruget nu på grund af højere afregningspriser udsigt til en fornuftig indtjening i år, men med stor risiko for at blive hvirvet ind i en ny finansiel og økonomisk krise. Under sidste dybe krise i 2008-2009 faldt indtjeningen dramatisk, siger Klaus Kaiser.

Det skal understreges, at vi ikke forventer en lige så dyb krise som sidste gang. Men hvis den økonomiske krise for alvor indfinder sig, vil produktpriserne igen falde, men næppe så kraftigt som før. Det hænger sammen med, at produktionen af fødevarer har svært ved at følge med efterspørgslen, og

at lagrene er små, siger Klaus Kaiser.

Den måske største trussel mod landbruget under en ny krise er den finansielle sektor. Allerede nu oplever mange landbrug, at bankerne har låst penge-kassen. Under en ny krise vil bankerne bruge dobbeltbølls.

Det betyder, at flere vil gå på tvangsauktion, og dem, der overlever, vil ikke kunne få finansieret nødvendige investeringer. Uden investeringer mistes konkurrencekraft i erhvervet, og økonomien bliver endnu mere anstrengt. Men vi forventer at undgå en full-scale krise, siger han.

RTZ/AA

Æg
bag
af h
røv

NÆSTVI
ter de t
trængte
rende a
og bagh
- De v
sov, da
mænd i
vicepol
Ravn-N
Parre
brug ve
Skoveru
pistol o
blev bu
fødder.
Udby
parret,
mindre

Lær
bru
tid
kat

KØBENH
kommu
der vise
res arbe
til de k
år. Det
til de k
kultur
Research
Komm
aftaler
kredse
vinsing
muner
svarede
Under
Troels
der udh
lige sek
rig på l
ved hj
kan lød